

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Partille kommun 2025-10-15

Björndammens förskola

Anna Sommer
Partille kommun, 2025-10-15

PARTILLE KOMMUN

Innehållsförteckning

<i>Plan mot kränkande behandling och diskriminering</i>	4
<i>Vision</i>	4
Skolans eller förskolans namn	4
Verksamhet (Alla verksamheter som omfattas av planen)	4
Läsår	4
Ansvarig (Rektor)	4
Kommunikation och förankring	4
Hur blev det? (Uppföljning och utvärdering av föregående års plan.)	5
Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga?	5
Sammanfattning av vad utvärderingen visade	5
Kommentar till ovan sammanfattning.....	6
Årets plan ska utvärderas senast	6
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	6
Var är vi? (Kartläggning och analys)	7
Metoder som har använts vid kartläggningen	7
Barn, elevers och personals delaktighet	7
Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?	7
Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?	7
Resultat och analys (avseende både kränkande behandling och diskriminering)	7
Vart ska vi? (Mål för årets arbete)	8
Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling	8
Verksamhetens mål när det gäller diskriminering.....	8
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?	8
Hur gör vi? (Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering)	9
Främjande arbete.....	9
Kränkande behandling	9
Diskriminering	10
Förebyggande insatser	11
Kränkande behandling	11
Diskriminering	11
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?	11
Rutiner vid uppkomna situationer	12
När ett barn kränker ett annat barn i förskolan	12
När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person.....	12
Kränkningar på nätet.....	12
Blanketter för anmälan.....	12
Definitioner	13
Kränkande behandling (regleras i Skollagen)	13
Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)	13
Trakasserier och sexuella trakasserier.....	13
Bristande tillgänglighet.....	13
Blanketter för anmälan.....	13

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Vision

På Björndammens förskola har alla lika värde. Alla barn ska utveckla sin empati, känna omsorg och respekt för varandra.

Skolans eller förskolans namn

Björndammens förskola

Verksamhet (Alla verksamheter som omfattas av planen)

Förskola

Läsår

2025/2026

Ansvarig (Rektor)

Anna Sommer

Kommunikation och förankring

Utvecklingspedagog och likabehandlingsgruppens medlemmar har gått igenom planen med förskolans personal på APT. Den kommuniceras också kontinuerligt i arbetslagen på SKA. Planen finns tillgänglig för vårdnadshavare på kommunens hemsida och i förskolans hallar. Planen förankras med barnen i vardagen, antingen som en naturlig del av utbildningen för att förskolans värdegrund ska efterlevas eller vid planerade undervisningstillfällen, för att förstärka vissa områden som respektive arbetslag ser att deras barngrupp behöver ges möjlighet att reflektera och utvecklas kring.

Hur blev det? (Uppföljning och utvärdering av föregående års plan.)

Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga?

Varje enskilt arbetslag utvärderade först sina insatser och sedan skapat likabehandlingsgruppen en gemensam utvärdering för hela förskolan. Utvecklingspedagog och rektor medverkade även i den gemensamma utvärderingen.

Sammanfattning av vad utvärderingen visade

Under året har förskolan arbetat aktivt för att skapa en trygg och inkluderande miljö för alla barn. Kartläggningen visar att pedagogerna är närvarande och utspridda i lek- och lärmiljöer, vilket har gett barnen större trygghet, mer lekglädje och ökad kontakt med pedagogerna. Ett respektfullt språkbruk och ett medvetet förhållningssätt har bidragit till att barnen känner sig lyssnade på och delaktiga. Bildstöd och TAKK används i vardagen, vilket har underlättat kommunikation och hjälpt barnen att hantera konflikter och övergångar. Utvärderingen visar samtidigt utvecklingsområden. Det finns behov av att utveckla miljöer så att de är tillgängliga för alla barn samt skapa struktur för introduktion av material som stärker barnens självständighet. TAKK och bildstöd behöver användas mer konsekvent i alla situationer, inte bara vid behov, och undervisning om värdegrund behöver planeras in mer systematiskt. Sammantaget visar arbetet att de främjande och förebyggande insatserna har stärkt barnens trygghet och delaktighet, men att fortsatt utveckling behövs för att säkerställa att alla barn får likvärdiga möjligheter att delta, leka och utvecklas.

Under läsåret har pedagogerna genomfört Trygghetsvandringar där barn och pedagoger undersökt var det kan finnas risk för kränkningar och otrygghet i förskolans miljö. Barnen berättar vad de tycker och pedagogerna observerar leken. Barnen tycker att miljön är bra men uttrycker på några avdelningar att de önskar fler leksaker på gården. Några tycker det är kallt ute, att man kan ramla exempelvis på lilla rutschkanan och andra uttrycker att det känns stökigt i ett av rummen. Inne märks små problem som lös toalettring, batteri i toalettlocken är slut och ett handfat som blir för varmt. Flera barn berättas att de vill ha lugn och ro på toaletten. Pedagogerna ser att många barn samlas på samma plats ute, vilket de menar kan leda till olyckor. Diskussioner kring att mer material på gården, tydligare ordning i förrådet, fler vuxna i tvättrum/toalett och bättre uppdelning av personal ute är några exempel på åtgärder som diskuterats. Pedagogerna vill utveckla aktiviteter och planera undervisningen bättre för utelek. Metoden Trygghetsvandringar menar pedagogerna är bra eftersom den skapar tillfällen att samtala tillsammans och att de lättare kan ändra miljön så att den passar barnen. Ibland upplever pedagogerna är det svårt att få tydliga och verkliga svar från barnen, och detta behöver reflekteras kring i fortsatt arbete framåt. Trygghetsvandringarna hjälper pedagogerna att skapa en förskola där barnen får vara med och påverka och känna sig trygga.

Kartläggningsmetoden Husetmodellen har använts för att hitta risker för diskriminering och kränkande behandling i förskolan. Under november och december 2024 framkom att grindarna

kan bli ett hinder för vissa barn, till exempel om de behöver gå på toaletten. Det framkom också att det är viktigt att arbeta med tydliga rutiner för ledigt- och upptaget-skyltar på toaletterna och påminna barnen. Handtag och lås på toaletterna behöver fungera så att barnen kan känna sig trygga men att pedagoger också kan öppna om det behövs. Pedagogernas närvaro är en viktig del för att minska risker. Under mars och april 2025 gjordes en uppföljning. Risker finns fortfarande vid toaletterna, och pedagogerna behöver fortsätta påminna om att gå en i taget och använda skyltarna. Det diskuterades även att beställa nya lås till dörrarna. Utomhus behöver man hitta lösningar för barn som måste vara på lilla gården för att undvika konflikter på mellersta gården. Ett förslag är att ha färre barn ute på förmiddagen och att pedagogerna sprider ut sig bättre på gården. Pedagogerna upplever att Husetmodellen fungerar bra. Samtalen i arbetslaget blir viktiga och ger möjlighet att tillsammans hitta lösningar på riskerna. Något som kan utvecklas framåt är att ha större fokus på just risker för diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna.

Kommentar till ovan sammanfattning

Arbetet under året visar att förskolan har en trygg och inkluderande miljö där barnen får vara delaktiga och lyssnade på. Trygghetsvandringar och Husetmodellen har varit värdefulla verktyg för att upptäcka risker och utveckla miljön. Kartläggningen visar att det finns behov av tydligare rutiner kring toaletter, mer variation på gården och planerad närvaro av pedagoger för att sprida barnen och minska konflikter. Det finns också behov av att fortsätta utveckla tillgängliga miljöer, planera undervisning i värdegrund och använda TAKK och bildstöd konsekvent. Genom att fortsätta reflektera tillsammans och lyssna på barnen kan förskolan ytterligare stärka tryggheten och ge alla barn lika möjligheter att leka, lära och utvecklas.

Årets plan ska utvärderas senast

30 juni 2026

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Varje enskilt arbetslag utvärderar de planerade aktiviteterna/insatserna. Förskolans likabehandlingsgrupp sammanfattar sedan dessa tillsammans med utvecklingspedagog och rektor.

Var är vi? (Kartläggning och analys)

Metoder som har använts vid kartläggningen

- Husetmodellen
- Trygghetsvandringar
- Utvärdering av Utvecklingsplanen
- Kartläggning utifrån tidigare års utvärdering av främjande och förebyggande insatser
- Kartläggning av arbetslagens arbete med diskrimineringsgrunderna

Barn, elevers och personals delaktighet

Barnen görs delaktiga i dagliga samtal och möten med pedagogerna och med sina vårdnadshavare. Samtliga pedagoger har varit med att utvärdera planen för 2024/2025, samt att kartlägga för det nya året. Likabehandlingsgruppen har analyserat och reflekterat kring det som utvärderingen och kartläggningen visade.

Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?

Kartläggningen visar att pedagogerna uppmärksammar få risker utifrån kränkande behandling. De risker de hittat är främst sådana risker som snabbt kan åtgärdas genom enklare insatser från pedagogerna. Det som uppmärksammas är att pedagogerna önskar mer kunskap kring vad en kränkande behandling inom förskolan kan innebära.

Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?

Kartläggningen visar att pedagogerna uppmärksammar få risker utifrån diskrimineringsgrunderna. Pedagogerna belyser det främjande arbetet. Det som uppmärksammas är att pedagogerna önskar mer kunskap kring vad en diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna inom förskolan kan innebära.

Resultat och analys (avseende både kränkande behandling och diskriminering)

Årets arbete visar att förskolan har stärkt tryggheten och barnens delaktighet genom närvarande pedagoger, respektfullt språkbruk och användning av bildstöd och TAKK. Barnen känner sig lyssnade på och leker längre och mer tillsammans med pedagogerna.

Kartläggningen visar att barnen i stort trivs, men önskar fler leksaker på gården, mer ordning i vissa utrymmen och lugnare toaletsituationer. Pedagogerna ser behov av tydligare rutiner, bättre spridning av personal på gården och utveckling av utemiljön.

Trygghetsvandringar och Husetmodellen har varit värdefulla verktyg för att upptäcka risker, särskilt kopplat till toaletter, grindar och utemiljö. Analysen visar att förskolan behöver fortsätta

arbeta med tillgänglighet i miljöerna, planera materialintroduktion och undervisning i värdegrund samt använda bildstöd och TAKK mer konsekvent.

Sammanfattningsvis har årets arbete stärkt trygghetskulturen, men fortsatt utveckling behövs för att säkerställa likvärdiga möjligheter för alla barn att delta, leka och utvecklas.

Vart ska vi? (Mål för årets arbete)

Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling

Ingen ska utsättas för kränkande behandling i förskolan. Alla barn har rätt att känna sig trygga för att kunna utvecklas och lära. Alla vuxna i förskolan ska agera vid minsta misstanke om kränkande behandling.

Verksamhetens mål när det gäller diskriminering

Ingen ska utsättas för diskriminering i förskolan. Alla barn har rätt att känna sig trygga för att kunna utvecklas och lära. Alla vuxna i förskolan ska agera vid minsta misstanke om diskriminering.

Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?

Likabehandlingsgruppen har tillsammans med utvecklingspedagog och rektor varit med att forma innehållet kring målen. Varje arbetslag väljer olika arbetsätt för att arbeta mot målen kring kränkande behandling och diskriminering. Detta görs tillsammans med barnen i respektive barngrupp.

Hur gör vi? (Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering)

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg förskolemiljö och förstärker respekten för allas lika värde oavsett diskrimineringsgrunderna och bedrivs utan förekommen anledning.

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Närvarande och utspridda pedagoger i alla lek- och lärmiljöer både inom- och utomhus.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Aktivt arbete för att förhindra kränkningar utifrån uttryck som t.ex. Har du inte regnkläder i dag igen? Har du bajsat på dig nu igen?	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Avdelningarna använder draperier för att skydda barnen vid blöjbyte samt stänger till dörrarna vid toalettbesök.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Pedagoger är goda förebilder för att visa på hur är vi mot varandra.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Barnen erbjuds metoder för att lösa konflikter själva såsom att lyssna på varandra, stopp-handen.	Fortlöpande under läsåret med extra fokus i början av nytt läsår.	Varje arbetslag	På SKA
Samtala om hur man är mot varandra för att minska riskerna för att kränkningar barn emellan.	Fortlöpande under läsåret med extra fokus i början av nytt läsår.	Varje arbetslag	På SKA
Vid behov ges barnen möjlighet att uttrycka sig genom bildstöd och TAKK vid konflikter samt i lek- och lärmiljöer.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA

Diskriminering

Diskrimineringsgrund	Aktivitet	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Kön	Vi använder ett språk som är inkluderande och normkritiskt. Barnen tilltalas med sina namn och grupper med ord som "kom, kompisar" i stället för könsbundna uttryck. Pronomen och figurer i sagor och sånger varierar för att spegla mångfald.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
	Ett medvetet tänk för att motverka diskriminering utifrån kön vid inköp av nytt material och böcker till förskolan.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Alla får vara sig själva och känna att de är bra som de är. Vi visar också att familjer kan se olika ut och att alla sätt är okej.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
	Det finns böcker som belyser karaktärer med könsöverskridande identitet.	Augusti och januari samt fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Etnisk tillhörighet	Ett medvetet val av böcker där olika etniciteter representeras finns vid inköp, högläsning av både fysiska och digitala böcker samt samtal kring dess innehåll.	Augusti och januari samt fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
	Barn och pedagoger får möjlighet att lära sig att exempelvis säga hej, räkna eller sjunga på olika språk.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Religion eller annan trosuppfattning	Nyfikenhet om barn vill berätta om annan religion eller trosuppfattning.	Augusti och januari samt fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Funktionsnedsättning	Pedagogerna är med och finns på olika platser i barnens lek för att se att miljön fungerar för alla barn.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
	Ett medvetet val av böcker där funktionsvariationer belyses finns vid inköp, högläsning av både fysiska och digitala böcker samt samtal kring dess innehåll.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Sexuell läggning	Det finns böcker med karaktärer med olika sexuella läggningar. "Man får vara kär i vem man vill"	Augusti och januari samt fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
	Undervisningen och utbildningen skapar förutsättningar för samtal tillsammans med barnen om olika familjekonstellationer.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA

Ålder	Se till att även de yngsta får komma till tals och bli lyssnade på i samlingar och aktiviteter.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Bristande tillgänglighet	Vid behov ges barnen möjlighet att uttrycka sig genom bildstöd och TAKK vid konflikter samt i lek och lärmiljöer.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA

Förebyggande insatser

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Till grund för arbetet ligger den kartläggning som görs årligen och följs upp löpande under året.

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Trygghetsvandringar	December och mars	Likabehandlingsgruppen	På träffar med Likabehandlingsgruppen
Pedagognärvaro i lek inom- och utomhus	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Dilemmadiskussioner kring kränkande behandlingar.	En gång per termin	Utvecklingspedagog tar fram material	Diskussioner i mindre grupper på APT

Diskriminering

Diskrimineringsgrund	Aktivitet	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Samtliga diskrimineringsgrunder	Husetmodellen	November och februari	Likabehandlingsgruppen	På träffar med Likabehandlingsgruppen
Etnisk tillhörighet	Uppmärksamma internationella modersmålsdagen	21/2 2026	Varje arbetslag	SKA i mars
Funktionsnedsättning	Rocka sockorna	21/3 - 2026	Varje arbetslag	SKA i april
Etnisk tillhörighet	Vid behov ges barnen möjlighet att uttrycka sig genom bildstöd och TAKK vid konflikter samt i lek- och lärmiljöer.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA

Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?

Likabehandlingsgruppen har varit med och reflekterat kring behoven utifrån föregående års utvärdering och analys. I detta arbete tas allas perspektiv in ledningens, pedagogernas, barnens och vårdnadshavarnas.

Rutiner vid uppkomna situationer

När ett barn kränker ett annat barn i förskolan

1. Den pedagog, eller annan vuxen i förskolan som upptäcker kränkningar eller trakasserier ska genast ingripa. Rektor informeras och anmäler i sin tur händelsen till huvudmannen (inom 24 timmar).
2. När ett barn har kränkts följs det upp med berörda barn. Dokumentation av åtgärder sker. Förskolan tar kontakt med berörda barns vårdnadshavare och Informerar om händelsen och om eventuella åtgärder. Samtalen dokumenteras.
3. Handlingsplan upprättas.
4. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal mellan pedagog och vårdnadshavare.

När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person

1. Händelsen anmäls till rektor som i sin tur anmäler till huvudman.
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs. Rektor följer upp ärendet med barnet eller eleven och dennes vårdnadshavare.
4. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt barnet eller eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
5. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas ny kontakt med rektors chef.
Eleven kan vända sig till Barn- och elevombudet.

Kränkningar på nätet

1. Personal som får kännedom om att kränkande innehåll sprids på nätet ska agera.
2. Personal tar reda på så mycket fakta som möjligt (vad, var, vem, etcetera) och gör om möjligt skärmbilder.
3. Personal anmäler till rektor och följer skolans rutiner kring "elev kränks av annan elev".
4. Skolans rektor anmäler till IT-samordnare Susanne Bergqvist, susanne.bergqvist@partille.se som i sin tur kontaktar Partille IT om så behövs samt utvecklingsledare Frida Lindén. Utbildningsförvaltningens IT-samordnare samt Partille IT vidtar de åtgärder som behövs och dessa kommuniceras tillbaka till verksamheten via IT-samordnare.
5. Mentor och rektor informeras om vidtagna åtgärder för att kunna informera berörda vårdnadshavare.

I en utredningsfas kan elevens eller elevernas konto till Partille kommuns tjänster för skolan komma att stängas ner. Om så är fallet öppnas de upp när det anses att eleven eller eleverna är införstådda med händelsen och vårdnadshavarna är informerade.

Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.

Definitioner

Kränkande behandling (regleras i Skollagen)

Kränkande behandling är när barn och elever utsätts för handlingar som kränker deras värdighet. Kränkande behandling kan förekomma vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Trakasserier är en form av kränkande behandling. Trakasserier och kränkande behandling kan vara: fysisk, verbal, psykosocial eller i text och bild.

Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)

Diskriminering är när barn eller elever missgynnas i verksamheten och på osakliga grunder behandlas sämre av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är en form av diskriminering. Det är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Utrednings- och åtgärdsplikten gäller såväl trakasserier från andra barn, elever som från personal. Både skolpersonal, barn och elever kan göra sig skyldig till trakasserier.

Sexuella trakasserier är handlingar av sexuell karaktär som kränker en persons värdighet. Det är en egen form av diskriminering och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering. Skyddet avser situationer när en person med funktionsnedsättning missgynnas därför att skäliga åtgärder för tillgänglighet inte vidtagits.

Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.